

*Кульчицький В. І.,**кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов
Державного податкового університету
<https://orcid.org/0000-0003-4646-6861>**Волкова Л. В.,**кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов
Державного податкового університету
<https://orcid.org/0000-0002-7007-4377>*

СЛОВОТВОРЕННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: АНАЛІЗ ШВЕДСЬКОЇ ІНТЕРНЕТ-ЛЕКСИКИ

Анотація. Мета – визначення та аналіз основних механізмів словотворення шведської інтернет-лексики та вивчення їхньої продуктивності в контексті цифрової комунікації. У роботі застосовано описовий, словотворчий, семантичний і контекстуальний аналіз, а також елементи порівняльного підходу. Методологічна база ґрунтується на працях із морфології, дериватології та комп'ютерно опосередкованого дискурсу, що дозволяє всебічно дослідити процеси неологізації, запозичення, семантичних зрушень, афіксації, словоскладання, конверсії та графічних інновацій у шведському цифровому дискурсі. Дослідження засвідчило, що англійські запозичення у шведській Інтернет-лексичній зазнають морфологічної та фонологічної адаптації, інтегруючись у шведську граматичну систему. Словоскладання формує семантично прозорі терміни, що сприяють швидкому розумінню та поширенню. Конверсія забезпечує гнучкість лексики, дозволяючи частинам мови виконувати нові функції без додаткових морфологічних маркерів. Афіксація надає нові функціональні ролі учасникам та об'єктам у цифрових контекстах, тоді як семантичні зрушення створюють нові значення традиційних слів у цифровому середовищі. Цифровізація значно прискорила розвиток шведських лексичних практик, що призвело до активного формування неологізмів, семантичних трансформацій та гібридних форм, які відображають сучасні реалії онлайн-комунікації. Словотворчі процеси є високо продуктивними, дозволяючи шведським користувачам ефективно виражати нові концепції та взаємодії в цифровому середовищі. Запозичені англійські елементи адаптуються до шведських морфологічних та фонологічних моделей, словоскладання створює семантично прозорі слова, що сприяють швидкому розумінню, конверсія забезпечує лексичну гнучкість без додаткових маркерів, а афіксація надає нові функції учасникам і об'єктам цифрового простору. Семантичні зрушення збагачують словник, формуючи цифрові специфічні значення для традиційних слів. Загалом шведська Інтернет-лексика демонструє високу адаптивність мови та відображає взаємодію технологічного прогресу, міжмовного впливу та інноваційних комунікативних стратегій.

Ключові слова: неологізми, цифрова комунікація, онлайн-дискурс, англомовні запозичення, соціальні мережі.

Постановка проблеми. Цифровізація на сучасному етапі розвитку суспільства стала визначальним чинником динамічних мовних змін й трансформації лексичних систем європейських мов. Стрімкий розвиток інформаційних технологій, масове поширення інтернет-комунікації, соціальних мереж, месенджерів і цифрових платформ докорінно змінили способи спілкування та продукування слів. Відтак, ці зміни безпосередньо відобразилися на словниковому складі національних мов, зокрема шведської, яка демонструє високу адаптивність до нових комунікативних реалій.

Нові форми соціальної взаємодії в цифровому просторі потребують оперативного мовного оформлення, що зумовлює інтенсивне утворення неологізмів, переосмислення вже наявних лексем і активізацію словотворчих моделей. Інтернет-лексика постає не лише як сукупність нових слів, а й як динамічний пласт мови, що відображає технічний прогрес, глобалізаційні процеси та міжмовні контакти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Словотворення в умовах цифровізації є одним із найдинамічніших процесів сучасної мовної еволюції, оскільки воно відображає трансформації комунікативних практик під впливом соціальних мереж, онлайн-платформ та нових форматів взаємодії. У шведській мові ці процеси виявляються через активне словоскладання, деривацію, запозичення та графічні інновації, що інтегруються в національну мовну систему [1; 2]. Дослідження цифрового мовлення засвідчують, що мова соціальних мереж характеризується гібридністю, поєднанням рис усного й письмового мовлення та високим ступенем інноваційності, що створює сприятливе середовище для появи неологізмів [3]. Окрему увагу дослідники приділяють ролі нових комунікативних форматів у формуванні лексичних новотворів і семантичних зсувів, які виникають унаслідок цифрової взаємодії [4; 5]. Таким чином, аналіз словотвірних моделей у шведській інтернет-лексичній дозволяє простежити механізми адаптації мовної системи до цифрового середовища та визначити специфіку неологізації в сучасному дискурсі скандинавських мов.

Мета статті – виокремлення та аналіз основних механізмів словотворення шведської інтернет-лексики, а також дослідження їхньої продуктивності в контексті цифрової комунікації.

Методологічну основу дослідження становлять описовий, словотворчий, семантичний і контекстуальний аналіз, а також елементи порівняльного аналізу.

Таким чином, вивчення словотворчих процесів у шведській інтернет-лексичі є важливим для розуміння загальних тенденцій розвитку сучасних мов у цифровому середовищі. Аналіз нових лексичних одиниць дозволяє визначити особливості функціонування словотворчих моделей та окреслити специфіку мовної адаптації до умов онлайн-комунікації.

Виклад основного матеріалу. Сучасна цифровізація радикально трансформує мовні практики, зумовлюючи появу нових словотворчих моделей та активізацію вже існуючих механізмів творення слів. Розвиток інтернет-комунікації, соціальних мереж, месенджерів і онлайн-платформ створює нові комунікативні потреби, що стимулюють мовну інноваційність та швидку адаптацію лексичних систем. У цьому контексті шведська мова демонструє високу здатність до інтеграції нових лексичних одиниць, що виникають у цифровому середовищі, та їх морфологічного й семантичного пристосування до національної мовної системи. Матеріалом дослідження слугують лексичні одиниці, відібрані з електронних медіа, соціальних мереж і сучасних шведських корпусів мови, що дозволяє відстежити реальні тенденції словотворення та продуктивність різних механізмів, таких як запозичення, словоскладання, конверсія, афіксація та семантичні зрушення. Аналіз новітніх словотворчих моделей вказує на те, що цифрова комунікація створює середовище для формування гібридних, семантично прозорих і функціонально гнучких лексичних одиниць, здатних ефективно позначати нові поняття, пов'язані з онлайн-діяльністю. Запозичення з англійської мови зазнають морфологічної і фонетичної адаптації, словоскладання дозволяє створювати точні й стислі композити, конверсія забезпечує швидку лексичну економію, а афіксація призначає нові функції учасникам і об'єктам цифрової взаємодії. Семантичні зрушення, у свою чергу, перетворюють традиційні слова на носії специфічного цифрового значення, формуючи нову концептуалізацію реальності в онлайн-просторі. Відтак, дослідження словотворчих процесів у шведській інтернет-лексичі дозволяє комплексно оцінити вплив цифровізації на розвиток сучасної мови, виявити продуктивні механізми творення нових лексем і простежити закономірності адаптації мовної системи до динамічних комунікативних умов.

Під інтернет-лексикою в сучасному мовознавстві розуміють сукупність лексичних одиниць, що виникли внаслідок розвитку цифрових технологій або зазнали семантичної трансформації під впливом інтернет-комунікації. Дослідники комп'ютерно опосередкованого дискурсу наголошують, що цифрове середовище формує нові лексичні практики, які поєднують риси усного та писемного мовлення [4; 5]. До цього шару належать неологізми, запозичення, графічні скорочення, а також традиційні слова, що функціонують у новому комунікативному контексті.

В умовах цифровізації слово перестає бути лише засобом номінації реальності – воно стає інструментом швидкої, економічної та часто експресивної взаємодії. Мова інтернету характеризується гнучкістю, креативністю та високою швидкістю лексичних змін [6]. Особливу роль у цьому процесі відіграють міжмовні контакти, передусім з англійською мовою, яка домінує у сфері інформаційних технологій і глобального цифрового

дискурсу, що зумовлює активне запозичення та гібридизацію лексики [4].

Словотворення як лінгвістичний процес охоплює різноманітні способи створення нових лексем: афіксацію, словоскладання, конверсію, аббревіацію та семантичне переосмислення. Теоретичні засади дослідження словотворення ґрунтуються на працях з морфології та дериватології, зокрема у скандинавському мовознавстві [1]. У цифровому середовищі ці традиційні механізми зазнають функціонального переосмислення, набуваючи нової інтенсивності та продуктивності, що сприяє формуванню специфічних словотворчих моделей. Аналіз мови соціальних мереж у контексті шведської мови підтверджує високий ступінь інноваційності та адаптивності лексичної системи [3].

Таким чином, теоретичні засади дослідження інтернет-лексики поєднують підходи комп'ютерно опосередкованого дискурсу, соціолінгвістики та дериватології, що дозволяє комплексно аналізувати процеси неологізації та словотворення в умовах цифровізації.

Одним із найпомітніших і найпродуктивніших механізмів словотворення інтернет-лексики шведської мови є запозичення з англійської мови з подальшою морфологічною та фонетичною адаптацією. Такі лексеми не лише інтегруються у шведську мовну систему, а й активно функціонують у повсякденному онлайн-спілкуванні: англ. like – шв. *lajka* («ставити вподобайку»); англ. post – шв. *posta* («публікувати допис»); англ. chat – шв. *chatt* («чат, онлайн-спілкування»); англ. share – шв. *dela / shara* («поширювати контент»); англ. stream – шв. *streama* («транслювати онлайн»); англ. follow – шв. *följa / followa* («підписуватися»); англ. scroll – шв. *scrola* («гортати стрічку») [7; 8].

Запозичені основи зазнають пристосування до шведської граматичної системи, зокрема через приєднання інфінітивного суфікса *-a* та формування парадигми дієвідмінювання. Це свідчить про високий ступінь інтеграції англословних елементів у шведську мовну систему.

Словоскладання традиційно є характерною рисою германських мов, і шведська мова активно використовує цей механізм у цифровому дискурсі. Композити дозволяють стисло й точно позначати нові поняття, пов'язані з інтернет-реальністю: шв. *bloggportal* («платформа для блогів»); шв. *webbshop* («онлайн-магазин»); шв. *selfierinne* («палиця для селфі»); шв. *nätmobbing* («кібербулінг», букв. «мережеве цькування»); шв. *skärmdump* («скріншот», букв. «знімок екрана»); шв. *inloggningsuppgifter* («дані для входу»); шв. *användarnamn* («ім'я користувача»); шв. *lösenordsskydd* («захист паролем»); шв. *mobilapp* («мобільний застосунок»); шв. *videomöte* («відеозустріч») [9].

Такі складні слова відзначаються семантичною прозорістю, що полегшує їх сприйняття та поширення серед користувачів. Словоскладання тут виконує не лише номінативну, а й когнітивну функцію.

Конверсія, або перехід слова з однієї частини мови в іншу без формальних змін, є ще одним продуктивним механізмом словотворення інтернет-лексики у шведській мові. У цифровому середовищі цей процес сприяє мовній економії та швидкості комунікації: шв. *en blogg* («блог») – *att blogga* («вести блог»); шв. *en chatt* («чат») – *att chatta* («спілкуватися в чаті»); шв. *en mejl* («електронний лист») – *att mejla* («надіслати електронний лист»); шв. *en google-sökning / Google* – *att googla*

(«шукати в Google»); шв. en sms – att smsa («надсилати SMS»); шв. en stream – att streama («транслювати онлайн»); шв. en like – att lajka («ставити вподобання») [9].

Конверсія дозволяє легко адаптувати лексеми до різних комунікативних потреб без використання додаткових словотворчих засобів.

Афіксація як спосіб словотворення інтернет-лексики шведської мови часто пов'язана з переосмисленням уже наявних словотворчих формантів. Суфікси набувають нових функцій у цифровому контексті: шв. vän («друг») – vänlista («список друзів»); шв. följa («стежити») – följare («підписник»); шв. blogga («вести блог») – bloggare («блогер»); шв. använda («використовувати») – användare («користувач»); шв. influera – influera / частіше influencer (гібридна модель номінації); шв. podda – poddare («подкастер»); шв. hashtag – hashtagare («користувач, що активно застосовує хештеги») [10].

Суфікси *-are*, *-lista* та інші активно використовуються для номінації учасників цифрової взаємодії та елементів онлайн-платформ.

Важливою рисою шведської інтернет-лексики є семантичне переосмислення вже наявних слів, що набувають нових значень у цифровому контексті, наприклад: шв. att streama – від ширшого значення «передавати потоком, транслювати» до спеціалізованого «передавати аудіо- чи відеоконтент онлайн у режимі реального часу»; шв. att scrolla – «гортати цифрову сторінку, переміщуватися вгору або вниз на екрані»; шв. vägg («стіна») – у сполученні Facebook-vägg – «профільна сторінка користувача»; шв. flöde («потік, течія») – у цифровому вжитку «стрічка новин, інформаційний потік»; шв. vän («друг») – у соціальних мережах «контакт у списку користувача» (незалежно від реального ступеня близькості); шв. dela («ділити») – «поширювати цифровий контент» [9]. Відтак, вищезазначені приклади демонструють формування окремої цифрової концептуалізації реальності, у межах якої традиційні лексеми переосмислюються відповідно до нових комунікативних практик.

Висновки. Цифровізація значно прискорила еволюцію шведських лексичних практик, що призвело до появи неологізмів, семантичних зрушень та гібридних форм, що відображають нові реалії онлайн-комунікації. Дослідження демонструє, що процеси словотворення, такі як запозичення, словоскладання, конверсія, афіксація та семантичні інновації, є високопродуктивними у шведській інтернет-лексичній, дозволяючи носіям ефективно виражати нові концепції та взаємодії в цифровому середовищі. Запозичені англійські елементи адаптуються морфологічно та фонологічно, щоб відповідати шведським граматичним моделям, тоді як словоскладання створює семантично прозорі слова, що сприяють швидкому розумінню. Конверсія забезпечує лексичну гнучкість без додаткових морфологічних маркерів, а афіксація призначає нові функціональні ролі учасникам та об'єктам у цифрових контекстах. Семантичні зрушення ще більше збагачують лексикон, створюючи цифрові специфічні значення для традиційних слів, сприяючи чіткій онлайн-концептуалізації реальності. Загалом, шведська інтернет-лексика ілюструє динамічну адаптивність мови, що відображає взаємодію між технологічним прогресом, міжмовним впливом та інноваційними комунікативними стратегіями.

Література:

1. Josefsson G. On the Principles of Word Formation in Swedish. Lund: Lund University Press, 1995. 336 p.
2. Wiktorsson M. How hybrid is blog data? A comparison between speech, writing, and blog data in Swedish. *Nordic Journal of Linguistics*. 2018. Vol. 41, No. 2. P. 187–224. DOI: 10.1017/S0332586518000070.
3. Coussé E., Adesam Y. Exploring the language of Swedish social media: A contrastive corpus analysis. *Nordic Journal of Linguistics*. 2025. First View. DOI: 10.1017/S0332586524000246.
4. Androutsopoulos J. Mediatization and sociolinguistic change. *Sociolinguistics: Theoretical Debates*. Edited by N. Coupland. Cambridge: Cambridge University Press, 2014. P. 282–305.
5. Herring S. C. Discourse in Web 2.0: Familiar, reconfigured, and emergent. *The Handbook of Discourse Analysis*. 2nd edition. Edited by D. Tannen, H. E. Hamilton, D. Schiffrin. Malden, MA: Wiley-Blackwell, 2013. P. 127–151.
6. Crystal D. *Internet Linguistics: A Student Guide*. London: Routledge, 2011. 192 p.
7. Cambridge Dictionary. Cambridge Swedish–English Dictionary [online]. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/swedish-english/> (дата звернення: 16.01.2026).
8. WordReference.com. English–Swedish Dictionary. URL: <https://www.wordreference.com/ensv/> (дата звернення: 10.02.2026).
9. Nordic Language Bank. Svenska.se. URL: <https://svenska.se/> (дата звернення: 26.01.2026).
10. Woxikon. Swedish Dictionary. URL: <https://www.woxikon.com/sv> (дата звернення: 12.02.2026).

Kulchytskyi V., Volkova L. Word Formation in the Context of Digitalization: an Analysis of Swedish Internet Vocabulary

Summary. The aim is to identify and analyze the main word-formation mechanisms in the Swedish Internet lexicon and to examine their productivity in the context of digital communication. The study employs descriptive, word-formation, semantic, and contextual analyses, along with elements of a comparative approach. The methodological framework is based on research in morphology, derivatology, and computer-mediated discourse, allowing for a comprehensive investigation of neologism formation, borrowings, semantic shifts, affixation, compounding, conversion, and graphic innovations in Swedish digital discourse. The research demonstrates that English borrowings in the Swedish Internet lexicon undergo morphological and phonological adaptation, integrating into the Swedish grammatical system. Compounding generates semantically transparent terms that facilitate rapid comprehension and dissemination. Conversion provides lexical flexibility, enabling parts of speech to perform new functions without additional morphological markers. Affixation assigns new functional roles to participants and objects in digital contexts, while semantic shifts create new meanings for traditional words in the digital environment. Digitalization has significantly accelerated the development of Swedish lexical practices, leading to the active formation of neologisms, semantic transformations, and hybrid forms that reflect contemporary online communication realities. Word-formation processes are highly productive, allowing Swedish users to efficiently express new concepts and interactions in digital contexts. Borrowed English elements adapt to Swedish morphological

and phonological patterns, compounding creates semantically transparent words for rapid comprehension, conversion ensures lexical flexibility without additional markers, and affixation provides new functions for participants and objects in digital spaces. Semantic shifts enrich the lexicon, forming digitally specific meanings for traditional words. Overall, the Swedish Internet lexicon demonstrates high linguistic adaptability and reflects the interplay of technological progress, cross-linguistic influence, and innovative communicative strategies.

Key words: neologisms, digital communication, online discourse, English loanwords, social networks.

Дата першого надходження статті до
видання: 19.02.2026

Дата прийняття статті до друку після
рецензування: 17.03.2026

Дата публікації (оприлюднення)
статті: 29.04.2026